

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. F. Felicis Potestatis Panormitani Ordinis Minorum S.
Francisci de Observantia ... Examen Ecclesiasticum**

Potesta, Felice

Coloniæ, 1712

Cap. VI. De Reliquiis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40060

liquias ad collum appensas deferre solent. Bonac. disp. 8. de leg. q. 1. pun. 4. n. 7.

1524 Et quamvis irreverentia sit, cum Reliquia, aut Agno Dei fornicari, non est tamen talis, ut speciem sacrilegii contrahat. Bonac. p. 4. de Reliq. n. 8. Bord. ref. 117. n. 34. quia non violatur locus Sacer, aut persona Sacra, nec Sacramentum; & Reliquia solum materialiter, seu concomitanter, & per accidens se habet ad fornicationem: v. num. 1533.

1525 Reliquias repertas Sanctorum jam canonizatorum recognoscere, & approbare, spectat ad solos Episcopos de Theologorum, & aliorum piorum virorum consilio, antequam adorationi exponantur. Conc. Trident. sess. 25. in princ. c. de Reliq. & Vener. Sanct.

Consilium Theologorum est tantum consultivum; unde potest Episcopus contra illud decidere: attendere tamen tunc debet, ut proprium iudicium sit rationabilius, & firmitus. Quod si non valeat se resolvere, sed sistat in dubio, recurrendum est ad Metropolitanum in Concilio Provinciali; & tunc Episcopi Concilii habent votum decisivum; quia sunt collegæ in exercitio Concilii; & à Concilio decilio petitur, non consilium. Requiritur autem major suffragiorum pars.

1526 Ad probandum, & decidendum identitatem Reliquiarum, non requiritur evidentia, & certitudo physica; alias neque miracula pro canonizatione Sanctorum possent probari; quia quolibet miraculo posito, semper est intellectui, aliquid invenire, quod possit opponere, & locum dubitationi aperire, Diana par. 2. tr. 15. ref. 51. Amba. Morales apud ipsum.

Sed sufficit certitudo practica, seu moralis, ex rationibus probabilibus orta, animi prudentis moventibus ad verisimiliter, & piè credendum, ita esse, ita ut nihil sit, quod dedecet, aut contradicat

Constat

CAPUT VI.

DE RELIQUIIS.

Reliquie insignes sunt Caput, Crus, Brachium, aut illa pars corporis, in qua passus est Martyr, dummodo integra sit, non parva, legitime ab Ordinariis approbata. Urb. VIII. in princ. Breviarii; unde articulo, dignus, &c. vestes Sanctorum, &c. non sunt Reliquie insignes.

1527 In Ecclesia, ubi est Reliquia insignis, fit potest Officium de eo Sancto.

1528 Mortale, & sacrilegium committit, qui reliquiam furatur, etiam devotionis prætextu. Com. quia devotio non dat jus ad nocendum, aut inferendum injuriam alteri. Doctores. l. p. 2. tr. 14. q. 56. n. 5.

1529 Parvitas materie à mortali excusabit, utia simul conerant. 1. Si sit pars minima. 2. Si in Ecclesia illa sint alie ejusdem Sancti partes. 3. Si non sit Reliquia rara. Ob defectum conditionis defectum, mortale erit furtum minime partis Sanctæ Spinae, aut Crucis. Diana p. 2. ref. 35. quia minima pars talis Reliquie, ratione raritatis censetur notabilis. Et si daretur aditus, ut per plura venalia furtum posset spoliari Ecclesia insigni, & rara Reliquia, qualis est Crux, & Sancta Spina.

1530 Non peccat laicus, si reverenter Reliquiam tangat, licet ex usu fidelium, qui Re-

Constat ex verbis Conc. *Quæ veritati, pietati consentaneæ judicaverunt. ex c. Placuit, de consecr. distinct. 1.* Ubi Reliquiæ illæ venerandæ dicuntur, quæ sunt certæ, hoc est, non evidenter, sed ex rationibus probabilibus. Et ille certus dicitur, qui probabiliter, non temerè cepit. *Nal. & Silv. apud Dianam cit.*

1527 Hoc præmissis, pluribus modis potest identitas Reliquiarum probari. Primo, Bullis Pontificiis, aut instrumentis publicis, sive instrumentum sit confectum per personam Ecclesiasticam, sive laicam; Notario namque fides datur ob conditionem personæ publicæ, & juratæ, ratione officii.

Secundo, probat scriptura authentica, subscripta scilicet à Superiore, & duobus testibus, vel quæ habet sigillum, & Superioris subscriptionem.

Scriptura non authentica, si sit antiqua, & apud Reliquias reperta, probat. *Hosienfis in c. 3. de Reliq. Et ex pluribus juribus apud Graff. part. 1. lib. 2. c. 66. n. 18.* Quod est verum, si non agatur de præjudicio tertii; tunc namque scripturæ non creditur, nisi sit subscripta, & authentica, s. *Cum à nobis de testibus. Glossa ver. subscriptione c. 4. distin. 110. Graff. cit. n. 25.* Vel nisi ex approbatione Reliquiæ, si talis scripturæ, aliquid certò moraliter sequatur, quod veritati Reliquiæ contradicat.

1528 Tempus antiquum dicitur, quod est sexaginta annorum. *Bord. ex pluribus resol. 113. n. 45.*

Pariter probant, 3. Memoria hominum, & traditio, seu publica vox. 4. Lapis marmoreus, aut inscriptio nomen continens Sancti, ubi Reliquia reperitur. 5. Juramentum probi hominis. 6. Conditio loci Altaris; quia Altaria non consecrantur sine appositione Reliquiarum,

1529 Reliquiæ, & Imagines adorantur eodem cultu, quo personæ; quia illi cultus relativus competit. *Com. ex dictis 169. de alienatione, & translatione, n. 974. de venditione: v. n. 1205.*

AGNI DEI

1530 Potius censendi sunt sacre Imagines, quàm Reliquiæ; quia Christum Dominum mysticè representant. *Castellus c. 15. pag. 25.*

1531 Gregor. XIII. *Const. 1. Omnia in studio, sub excommunicatione peccati incurrenda, non tamen reservata, proinde Ne quisquam Agnus Dei per Romanam Pontificem benedictos, depingere, minus aurum, aut colorem superinducere, nec pingere, aut minari facere, nec illos venale pretio, seu tenere audeat.*

1532 Unde non potest quis vendere Agnos Dei albos, ratione materie intrinsecæ. *Azorius tom. 1. lib. 9. c. 9. quæstio 5. ver. Quæ contra Dianam par. 3. tr. 6. res. 12. Suarez, & alios apud ipsum. Ratio est, quia Gregor. non prohibet de Agnis Dei benedictis picturam, & venditionem simul conjunctam, sed tanquam duos actus distinctos, ut constat per particulam *Ne*, scilicet fateor, quod possit aliquid accipere, & expensarum in asportatione factarum.*

Dixi, ratione materie intrinsecæ; quia si tunc materia extrinsecæ, auri, argenti, quæ solent aptari, & extrinsecè ornari, non posse, non est dubium.

1533 Non est sacrilegium dare Agnum Dei, aut Reliquiam, ex benedictione, & gratitudine, licet sit irreverentia, sacrilegium tamen esset, si daretur in solationem, ob injuriam rei sacre; nam res sacra pretium turpis lucri; *v. n. 1514.*

1134 Laicus eos tangens, si abijt contem-
pni, non peccat, ex ulsi.
1135 In eorum confectione intercedit sa-
cra unctio; eorum autem materia, & virtutes
hic explicantur versibus:

1136 Illammas, & munda cera cum Chrismatis
unda

Conficiunt Agnum, quod munus do tibi
magnum.

Fonte velut natum, per Mystica Sanctifi-
catur.

Figura defursum depellit, & omne mali-
cium.

Patrum frangit, ut Christi sanguis, & an-
geli.

Frangens servatur simul, & partus libera-
tur.

Dona defert dignis, virtutem destruit i-
guis.

Portans mundè, de fluctibus eripit unda.

CAPUT VII.

DE TENTATIONE DEI.

1137 Tentatio Dei, est dictum, vel fa-
ctum, quo quis explorat, num. Deus

certam perfectionem habeat: est duplex, for-
malis, & est, quando adest expressa dubie-
tas de aliqua perfectione, ut si quis se det præ-
cipuum e curri, ad experiendum, num. Deus

est omnipotens, eum à læsione liberando, de
quo dubitat, & hæc est mortalis; quia est gra-
vis irreverentia, juxta illud daemoris Christo:

1138 *Quid dicitis, dicit, ut lapides isti panes fiant.*

Impugnata, & interpretativa alia; & est illa, cui
gravia dubitatio de est; & tunc habetur,
quando quis, licet non intendat Deum tenta-
re, tamen, vel agit, quod suapte natura
irreverenti videtur; ut si quis in gravi morbo
medicam naturalia omitat, nempe medicinam,

1139 *Quis, Exam. Ecclesiast. Tom. I.*

sperans, aut petens à solo Deo effectum. Hæc
ut plurimum est venialis ob imperfectionem
actûs, ignorantiam, inconsiderationem, aut
parvitatem periculi; imò nullum peccatum,
si juxta causa adfit, v. gr. Dei instinctus, ne-
cessitas, pia utilitas: per accidens tamen po-
test esse mortalis ratione materiæ, si sit peri-
culum gravis mali, ut si quis advertentem in
puteum se projiceret ad ostendendam Dei
erga se providentiam.

Bonac. tom. 2. pag. 255. Tambur. tom. 1. lib.
2. c. 5. 2. Busemb. lib. 3. tr. 1. c. 2. dub. 1. Bertal-
dus 1. præcept. p. n. 1. 3.

1137 De hæresi, fuscè actum est in tom. 2. n.
258. à n. 289. ad 239. S. à n. 281. ad 296.

DE II. PRÆCEPTO
DECALOGI.

Non assumes nomen Dei sui in vanum.

CAPUT I.

DE BLASPHEMIA.

1138 *Stat* dictum est in tom. 2. à num. 210. ad
211.

1138 Facere daemonium sanctum, licet in
se sit blasphemia hæreticalis, in Regno tamen
Siciliæ, ob consuetudinem, non reputatur
blasphemia hæreticalis, sed simplex, ut in
tom. 2. n. 215. Imò à viro dignissimo, & S. In-
quis. Ministro, æquè perito, ac docto, audi-
vi, idem per totam Italiam servari, Ex Decla-
ra. S. Inquisit. Rom. de anno ferè 1605.

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

1139 Et licet id sit regulariter verum;
potest dari casus, quod etiam in nostris Re-
gionibus censeatur blasphemia hæreticalis, ex
adminiculis, & circumstantiis; putà si quis
dicat esse Sanctum, & Sanctissimum; si non
raro, sed cum frequentia, ad omnem animi

Gg mo-